

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

29 Ocak 2025

Sayı :30824082-610-11629858
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN NAIL ÇİLER'İN
TBMM 7/12837 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

Sahipsiz hayvanlarla ilgili yaşanan sorun kamuoyunda sıklıkla gündeme gelmektedir. Yaşanan sorun ivedilikle, başarılı örnekler incelenerek ele alınmalıdır. Sokaklarımızın güvenliği de tüm canlıların yaşam hakkı da aynı ölçüde değerlendirilmelidir. Sorun popülist bir biçimde ele alınmamalı, uzmanların görüşleri ve hazırlanan raporlar çerçevesinde, kolektif çalışmalar ile çözülmelidir.

2020 yılında Meclisimiz kapsamlı bir Hayvan Hakları Raporu yayınlamıştır. Buna göre, kısırlaştırma seferberliği başlatmamız gerekirken, geçen 4 yıl içerisinde kısırlaştırma seferberliği başlatılmamıştır.

Bu bağlamda;

- 1) 2020 yılından bugüne kısırlaştırma yapılan sokak hayvanı sayısı kaçtır?
- 2) Türkiye'de barınağa sahip belediye sayısı kaçtır? Toplam barınak kapasitesi nedir?
- 3) Son 5 yılda yıllara göre sokak hayvanlarının kısırlaştırılması ve rehabilitasyonu için belediyeler tarafından ayrılan bütçe ne kadardır?
- 4) Son 5 yılda yıllara göre sokak hayvanlarının kısırlaştırılması ve rehabilitasyonu için merkezi yönetim tarafından ayrılan bütçe ne kadardır?
- 5) Son 5 yılda sokak hayvanları ile ilgili yapılan çalışmalar nelerdir?
- 6) Son 5 yılda sokak hayvanları tarafından saldırıya uğrayan ve yaşamını yitiren kaç vatandaşımız vardır?
- 7) Son 5 yılda kuduz vakası ile sağlık birimlerine ulaşan ihbar sayısı kaçtır? Yıllara göre değişimi nasıldır?
- 8) Türkiye'nin hayvan hakları ile ilgili imzacısı olduğu uluslararası sözleşmeler nelerdir? İmzacısı olduğu sözleşmelere ilişkin yapılan ulusal mevzuat değişiklikleri nelerdir?
- 9) Mevzuata ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmeyen kaç gerçek ve tüzel kişiye hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
- 10) Kuduz salgını önlemek için yabani hayvanların "havadan kuduz aşılması" yöntemi en son ne zaman kullanılmıştır? Kuduz salgını ile mücadele için hangi çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAP

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununda ilki 2021 yılında, ikincisi ise 2024 Ağustos ayında yapılan değişiklikler ile;

- Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan tüm belediyelerin, sahipsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurulması ve işletilmesi zorunlu hale getirilmiştir.
- Bakımevlerine alınan ve rehabilitasyonu sağlanan hayvanların sahiplendirilinceye kadar ve iyi koşullar altında hayvan bakımevlerinde barındırılması sağlanmıştır.
- Yerel yönetimler adına toplanan sahipsiz hayvanların bakımevi dışında bir yere terk edilmesi veya bakımevinde barındırılan köpeklerin bakımevi dışında bir yere bırakılması yasaklanmıştır.

- Kurulan bakımevlerinin işletilmesi ve hayvanların bakımıyla ilgili gerek Tarım ve Orman Bakanlığı'na gerekse de her ilde kurulan il hayvanları koruma kuruluna denetim ve gerekli önlemleri almak ve faaliyetleri izlemek yönünde yetki verilmiştir.

- Bakımevleri, hastaneler ve ameliyathaneler kurmak, bunlara ilişkin ilaç, alet ve ekipmanları temin etmek ile bakımevlerinde bakım, rehabilitasyon ve sahiplendirme gibi faaliyetleri yürütmek için, başta yerel yönetimler olmak üzere diğer ilgili kurum ve kuruluşlara teşvik veya mali destek verilmesi sağlanmıştır.

- Bakımevi kurma sorumluluğu olan belediyeler, en geç 31/12/2028 tarihine kadar hayvan bakım evlerini kurmakla ve mevcut bakımevlerinin koşullarını iyileştirmekle yükümlü kılınmış ve bu belediyelerin bu amaçlarla bütçesinden binde beş (büyükşehirlerde binde üç) oranında kaynak ayırması zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca, belediyelerce yapılan harcamaların yüzde 40'ının, tevsik edilmesi kaydıyla ilgili belediyeye Hazine ve Maliye Bakanlığınca aktarılması sağlanmıştır. Son olarak kanundaki yükümlülüklerini yerine getirmeyen belediye başkanı, meclis üyeleri ve belediye yetkililerine 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası verilmesi yönünde düzenleme yapılarak belediyelerin kanun hükümlerini ciddiyetle ele alarak uygulaması ve mevcut hayvan popülasyonunun hızla düşürülerek güvenli şehirlerin temini amaçlanmıştır.

Ayrıca, 2022 yılında toplanan verilere göre belediyelerin sahibi olduğu,

- Hayvan bakımevi sayısı 326, kapasitesi 97.065,
- Hayvan hastanesi sayısı 33, kapasitesi 3.089'dir.
- Son 5 yılda kısırlaştırılan sahipsiz veya tehlike arz eden hayvan sayısı 1.310.108'dir.
- Son 5 yılda rehabilite edilen sahipsiz veya tehlike arz eden hayvan sayısı 2.704.768'dir.

2024 yılı verilerine göre, belediyelerin 5199 sayılı Kanun gereğince hayvan bakımevi kurulması ve rehabilitasyon işlemleri için yıllık bütçelerinden ayırdıkları ve harcadıkları miktarlar yıllar itibarıyla;

- 2021 yılında 594.331.759 TL ayrılmış, 506.258.603 TL, harcanmıştır.
- 2022 yılında 1.190.409.174 TL ayrılmış, 1.091.792.929 TL, harcanmıştır.
- 2023 yılında 2.655.235.335 TL ayrılmış, 2.077.237.596 TL harcanmıştır.